Література
1. Кучерук М.Д., Засєкін Д.А., Органічне птахівництво України: ветеринарно-санітарне забезпечення технології: монографія. Київ.: Прінтеко, 2020. 190 с.
2. Породи та кроси сільськогосподарської птиці: навчальний посібник / В.П. Похил, Р.А. Санжара, О.О. Катеринич, О.М. Похил, Н.М. Удовіченко Дніпро: Пороги, 2018. 282 с.
3. Савченко Т., Саванчук Т. Сучасний стан і тенденції виробництва продукції птахівництва у регіонах України // Економіка та суспільство. 2022. Випуск 46. 6 с.

МІКРОЕВОЛЮЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ГЕНОФОНДНОМУ СТАДІ СІРОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОРОДИ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Суховий А. В.[1], Козирь В. С.[2], Микитюк В. В.[1]
[1]Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна
[2]Державна установа Інститут зернових культур, м. Дніпро, Україна
kafedratkgt@ukr.net

Вступ. Дійсність останніх десятиріч – це зникнення локальних порід, коли в небуття національного надбання відходять сіра українська порода великої рогатої худоби, миргородська порода свиней, сокольська порода овець тощо. Вітчизняним локальним породам тварин важко конкурувати з спеціалізованими за основними показниками продуктивності, проте вони мають надзвичайно цінні особливості – міцність конституції, тривалість продуктивного використання, стійкість до інфекційних захворювань, висока відтворна здатність, наявність належного генетичного ефекту при схрещуванні. Тобто вони залишаються носіями цінних спадкових якостей, без яких подальше генетичне поліпшення тварин не можливе. Зі зникненням виду зникає і генофонд, що звужує різноманітність господарсько-корисних ознак, а відтак, обмежує подальший породотворний процес. Необхідність збереження генофонду цих порід не викликає сумніву. Важливість вказаної вище проблеми підтверджується прийнятою національною «Програмою збереження та раціонального використання генетичних ресурсів сільськогосподарських тварин України». Тому збереження цього національного надбання є важливою державною справою і однією з найбільш актуальних проблем сільського господарства.

Мета. Дослідити генетичне різноманіття створеного природою в процесі еволюції стада корів сірої української великої рогатої худоби.

Матеріали і методи досліджень. У поточний час робота зі збереження генофонду сірої української худоби ведеться у дослідному господарстві «Поливанівка» Дніпропетровська область, де наразі налічується 266 корів основного стада, а загальна кількість тварин складає понад 700 голів. У господарстві впроваджена технологія м'ясного скотарства, яка передбачає вирощування новонароджених телят на підсосі до 8 місяців. У зв'язку з удосконаленням технології утримання тварин, еколого-кліматичними змінами і впливом кормового фону є необхідність постійно стежити за динамікою показників біологічних та господарсько-корисних ознак тварин сірої української породи. В малочисельних популяціях неможливо формувати генеалогічну структуру. Методологічні підходи ґрунтуються на взаємодії «генотип – середовище» впродовж життя тварини. Кожен генотип має свою специфіку взаємодії щодо впливу зовнішніх факторів на формування фенотипу. Вивчення цієї проблеми є необхідним тому, що ймовірність збереження генофонду аборигенної породи збільшується відповідно до поширення генофондних стад в різних екологічних зонах. Ефективне розведення сірої української породи в замкнутому стаді неможливе без імуногенетичного контролю походження тварин, оскільки це забезпечує високу точність родоводів і дає можливість аналізувати їхні генотипи з застосуванням генетичних маркерів. В стаді сірої української породи ДГ «Поливанівка» мають місце деякі мікроеволюційні процеси.

В результаті імуногенетичних досліджень в сучасному стаді виявлено 13 алелей, які трапляються найчастіше. Висока частота алелі B2I2QT1I' системи В проявляється за рахунок інтенсивного використання бугая-плідника Табуна 2617, а також його нащадків Чинара, Моха, Заката, Тенора. Алель O2A2 'D'G' пов'язаний зі спадковим матеріалом лінії Петушка 359, алель G2Y2 – родини Греси 810. Порівняно з 1976 р. сучасне поголів'я втратило такі алелі: O', E'I', BPQA'D', G2Y2E', BGKY2E'OG'', G2Y2I', B – внаслідок обмеженої різноманітності алелей у бугаїв-плідників більш високою стала гомозиготність (0,38 проти 0,05), що вказує на поступову втрату генних блоків. Тому одним із запропонованих нами методів є введення в стадо бугаїв-плідників з

рідкісними алелями Це дасть можливість своєчасно фіксувати всі зміни в генетичній структурі стада і приймати відповідні заходи щодо формування її в бажаному напрямку.

Висновки. Використання традиційних методів селекції у поєднанні з сучасними методами довгострокового зберігання сперми та постійним генетичним контролем дає можливість вести роботу в локальному замкнутому стаді сірої української породи великої рогатої худоби та зберігати генофонд цієї унікальної породи з тим, щоб використовувати його у подальшому породотворному процесі. Контроль за станом збереження генофонду слід здійснювати також шляхом постійного аналізу інтенсивності росту та розвитку тварини, а також визначеної фізіологічної зрілості.

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ГОДІВЛІ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ

Цап С. В., Оріщук О. С., Малиновський Т. С.
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна
tsap.svetlana@i.ua

Вступ. Птахівництво в Україні і у світі є важливою галуззю сільського господарства та одним із головних виробників тваринного білка, який необхідний для організму людини. Сьогодні в птахівництві є нагальна проблема вивчати шляхи й способи підвищення результативності використовувати поживні речовини корму [3].

Однією з цілей будь-якого виробника м'яса птиці є, годувати курчат збалансованим раціоном з мінімальними витратами, а також виробляти продукти, які залучатимуть преміальні ціни, щоб максимізувати прибуток. Протягом багатьох десятиліть фермери та виробники кормів стикаються з проблемою ефективного зниження витрат на виробництво птиці та виробництва якісної продукції. Кілька факторів, таких як генотип, склад раціону, вміст засвоюваних поживних речовин, співвідношення енергії та протеїну, форма корму, обробка корму, навколишнє середовище та хвороби, можуть впливати на вартість виробництва та якість продукції птахівництва через вплив на споживання корму, приріст живої маси та коефіцієнт конверсії корму [1, 3].

Рівень годівлі птиці, способи підготовки та фізичні параметри кормів, склад та збалансований раціон, режим годівлі – усе це важливі фактори, які впливають на ефективність використання енергії кормів птицею. Коли знижується інтенсивність несучості, насамперед у пік продуктивності, та молодняк відстає в рості, то це ознака дефіциту енергії в раціоні.

Годівля становить найвищі змінні витрати в птахівництві, щонайменше 60 % таких витрат, особливо в системі інтенсивного вирощування. Споживання енергії є важливим фактором у виробництві птиці, оскільки воно впливає на швидкість росту, якість тушки, а також його роль у розвитку певних метаболічних захворювань. Дієтична енергія в годівлі птиці забезпечується за рахунок різних кормових ресурсів. Вміст енергії в раціоні сильно регулює споживання корму, а енергія є найдорожчою статтею в раціоні птиці. Водночас надмірне споживання енергії може призвести до збільшення відкладення жиру, що негативно позначається на якості м'яса та здоров'ї споживача [2]. За науковими та практичними даними підтверджено, що збалансованою годівлею птиці є органічні, мінеральні та біологічно активні речовини в певних кількостях та співвідношеннях згідно з потребами. Гарантією високої продуктивності, попередження захворювань є збалансоване живлення птиці [4, 5].

Мета дослідження полягала у вивченні технології годівлі курчат-бройлерів у залежності від вікових періодів вирощування.

Матеріали і методи. Наукові дослідження проводилися на базі ТОВ «Птахокомплекс «Дніпровський», де вирощують бройлерів кросу «Кобб-500» та «Росс-308». Відносна вологість повітря в приміщенні коливалася в межах 68-76 %, температура – в межах 18-22 ˚С. Інтенсивність освітлення на рівні годівниць і напувалок становила 20 Лк, а тривалість освітлення – 17 годин. Кратність годівлі становила 3 рази на добу, був постійний доступ до питної води. Раціони для бройлерів складали з урахуванням вікових періодів.

Результати. У ТОВ «Птахокомплекс «Дніпровський» кросів утримують з технологією глибокої підстилки. Молодняк розсаджують у пташниках, де є механізована роздача корму та води з автоматизованим режимом обігріву, освітлення й вентиляції. Саджають птицю з розрахунку 18-20 гол/м^2. При збільшенні маси птицю розсаджують до 10 гол/м^2. Велику увагу приділяли підстилці. На